

VEN - Ventosa

1 Descripció general

Els sòls del tipus Ventosa són moderadament profunds, ben drenats i de textures de mitjanes a moderadament fines, amb pocs o alguns elements grossos. S'han desenvolupat a partir de gresos o lutites vermelles que presenten guixos d'origen primari, als vessants amb pendent de moderat a fort i algunes capçaleres de fons de les Serres de Miralles-Queralt.

El perfil presenta poc desenvolupament edàfic. La seqüència típica d'horitzons és A(p)-Bw-Cy (arenita o lutita vermella amb guix).

L'horitzó A(p) té un gruix d'uns 20 cm. El seu color (humit) és de marró vermellós a marró (de 2,5YR 4/4-6 a 7,5YR 4/4). La textura és franca, francoargil·lollimosa o francoargilosa i presenta de pocs a alguns elements grossos. El pH és de mitjanament bàsic a lleugerament alcalí. El contingut de carbonat càlcic és de moderadament alt a molt alt i el de matèria orgànica, de molt baix a baix.

L'horitzó Bw arriba a una profunditat de 50 a 70 cm. El seu color (humit) és de vermell a marró fort (de 2,5YR 4-5/6 a 7,5YR 4/6). La textura és franca, francoargil·lollimosa o francoargilosa i presenta de pocs a alguns elements grossos. El pH és de mitjanament bàsic a lleugerament alcalí i el contingut de carbonat càlcic, de moderadament alt a molt alt.

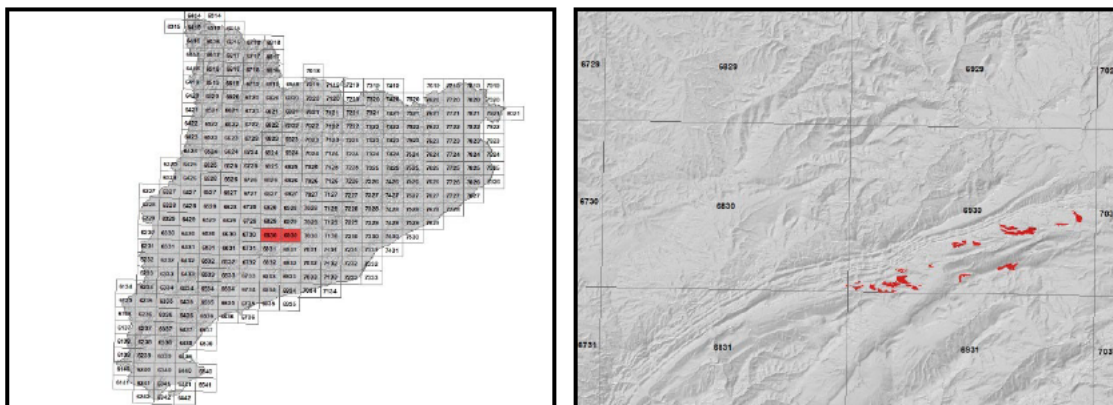
Per sota es troba l'horitzó Cy constituït per gresos o lutites vermelles amb presència de guix d'origen primari, en forma de cristalls de tipus sacaroideu.

Aquests sòls es classifiquen com a *Xerorthent* típic, franca fina, mesclada (calcària), mèsica (SSS, 1999), i com a *Haplic Regosol (Calcaric)* (IUSS, 2007).

2 Origen/Antecedents

Sèrie Ventosa, Geotrebball IV. Mapa de sòls de Catalunya, Igualada 391-1-2 (69-30).
ICGC¹, 2018.

3 Distribució i extensió

Extensió aproximada: 201 ha cartografiades.

4 Característiques fisicoquímiques

Horitzó genètic	Profunditat (cm)	pH (1:2,5 en H ₂ O)	Matèria orgànica (%)	Salinitat CE 1:5 (dS/m a 25°C)	Sodicitat (SAR)	Carbonat càlcic eq. (%)	Guix (%)
A(p)	000-030	7,9-8,5	0,9-1,7	-	-	22-43	-
Bw	030-070	7,9-8,6	0,3-0,5	-	-	26-42	-
Cy (lutita/gres)	>070	-	-	-	-	-	-

Horitzó genètic	Argila (%)	Llim (%)	Elements grossos (%)	Densitat aparent (kg/m ³)	CIC cmol+/kg	Humitat gravimètrica (%) a	
						-33 kPa	-1500 kPa
A(p)	23-37	36-50	1-15	1000-1400	10-12	18-21	9-12
Bw	22-39	33-48	1-15	1300-1500	10-12	18-21	8-11
Cy (lutita/gres)	-	-	-	-	-	-	-

¹ ICGC: Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya

5 Trets identificatius

- Moderadament profunds desenvolupats a partir de gresos o lutites vermelles que presenten guixos d'origen primari.
- Ben drenats i de textures de mitjanes a moderadament fines amb pocs o alguns elements grossos.

6 Usos del sòl

Aquests sòls presenten principalment un ús agrícola.

7 Tipus de sòls similars en la mateixa àrea de distribució

Euqueta sòls desenvolupats sobre estrats intercalats de guixos, lutites i gresos.

Fassina sòls de molt soms a soms.

Roges sòls desenvolupats sobre lutites i de família mineralògica carbonàtica.

8 Pèdon representatiu CARM-001

Seqüència d'horitzons: Ap-Bw-Cy (lutita amb guix)
Cartografia de sòls a escala 1:25.000 del full d'Igualada (ICGC, 2018)

Informació general

Data descripció: 31/01/2018
Descriptors: C. Rúbies
Paratge: Plans de Llobató
Municipi: Carme

Cartografia

Sistema de projecció: UTM 31 / ETRS89
Coordenada X (m): 386101
Coordenada Y (m): 4599417
Z (m): 339

Usos del sòl

Vegetació: Erm.
Usos del sòl: Agrícola.
Tecnologia de sòls: Secà sense drenatge.

Afloraments

Abundància (%): -
Distància mitja (m): -
Naturalesa: -

Geomorfologia

Escala d'observació: Hectomètrica.
Forma del relleu: Vessant.
Modificació de la forma: -
Dinàmica de la forma: Estable.
Intensitat dels processos: -
Tipus de pendent: Simple.
Morfologia local: Situat en una àrea rectilínia.
Situació en el perfil: En la meitat de la forma.
Pendent general (%): 2 - 5
Pendent local (%): 2 - 5
Orientació: SE
Longitud (m): -

Descripció perfil

000-025 cm Ap

EST. HUMITAT: Lleugerament humit. COLOR DE LA MATRIU (humit): 5YR 4/4. TAQUES: No n'hi ha. EST. OXIDOREDUCCIÓ: Oxidació. TEXTURA: Francoargilosa. ELEMENTS GROSSOS: molt pocs, grava mitja, subarrodonit-esferoidal, calcària. ESTRUCTURA: Moderada, blocs subangulars, mitjana, secundària; moderada, formes degudes de l'activitat de la fauna, fina. COMPACITAT: Poc compacte. CONSISTÈNCIA (humit): Friable. SISTEMA RADICULAR: Normal. ACTIVITAT BIOLÒGICA: Càmeres, galeries, moderada. ASSAIGS DE CAMP (Resposta al HCl 11%): Alta. LÍMIT INFERIOR: Abrupte per conreu, pla. **EPIPEDIÓ OCHRIC.**

025-070 cm Bw

EST. HUMITAT: Lleugerament humit. COLOR DE LA MATRIU (humit): 5YR 4/6. TAQUES: No n'hi ha. EST. OXIDOREDUCCIÓ: Oxidació. TEXTURA: Francoargilosa. ELEMENTS GROSSOS: molt pocs, grava mitja, subarrodonit-esferoidal, calcària. ESTRUCTURA: Moderada, blocs subangulars, mitjana, secundària; moderada, formes degudes de l'activitat de la fauna, fina. COMPACITAT:

Material originari

Meteoritzat "in situ": Guix, lutita.

Material subjacent

Lutita.

Elements grossos

Abundància (%): 5 - 15
Dimensió mitja (cm): 2 - 6
Naturalesa: Calcària.

Crosta superficial

Gruix (mm): -
Consistència: -

Clivellat superficial

Amplada (cm): -
Distància mitja: -

Salinitat

No salí (<2 dS/m a 25°C)

Profunditat efectiva d'arrelament

40 - 80 cm

Aigua del sòl

Classe de drenatge: Ben drenat.
Estat d'humitat: Lleugerament humit.
Nivell freàtic (cm): -

Classificació *Soil taxonomy* (SSS, 1999):

Xerorthent típic, franca fina, mesclada (calcària), mèsica.

Classificació WRB (IUSS, 2007):

Haplic Regosol (Calcaric).

Compacte. CONSISTÈNCIA (humit): Friable. SISTEMA RADICULAR: Limitat per contacte paralític. ACTIVITAT BIOLÒGICA: Càmeres, galeries, moderada. ASSAIGS DE CAMP (Resposta al HCl 11%): Alta. LÍMIT INFERIOR: Net, pla.

070-090/999 cm Cy

EST. HUMITAT: Lleugerament humit. COLOR DE LA MATRIU (humit): 5YR 4/6. TAQUES: No n'hi ha. EST. OXIDOREDUCCIÓ: Oxidació. ESTRUCTURA: Del material original. ACUMULACIONS: Algunes, interstratificacions, molt petites, allargats, toves, guix. ASSAIGS DE CAMP (Resposta al HCl 11%): Alta.

Resultats analítics

Horitzó genètic	Profunditat (cm)	pH			CE 1:5 (dS/m a 25 °C)	Matèria orgànica (%)	Carbonat càlcic eq.(%)	Calcària activa (%)	Guix (%)
		H ₂ O 1:2,5	KCl 0.1M 1:2,5	Pasta saturada					
Ap	000-025	8,5	-	-	0,15	0,9	43	-	-
Bw	025-070	8,6	-	-	0,14	0,4	42	-	-
Cy	070-090/999	-	-	-	-	-	-	-	-

Elements grossos (%) Ø >2 mm	Granulometria (%)							
	Arena (Ø en mm)			Llim (Ø en mm)			Argila Ø < 0.002 mm	Classe Textural USDA
	2.00-0,5	0,5- 0,05	TOTAL	0,05-0,02	0,02-0,002	TOTAL		
< 1	3	20	23	25	28	53	23	FL
< 1	3	18	21	21	32	53	26	FL
-	-	-	-	-	-	-	-	-

CIC cmol(+)/kg	Complex de canvi				Humitat				Aigua disponible (mm)	Densitat aparent (kg/m ³)
	Cations de canvi cmol(+)/kg				Humitat gravimètrica (%) a					
	Ca ²⁺ (*)	Mg ²⁺	Na ⁺	K ⁺	kPa	kPa	-33 kPa	-1500 kPa		
9,4	37,7	1,9	0,1	0,3	-	-	19	10	-	1496
10,0	38,3	2,4	0,1	0,2	-	-	19	11	-	1603
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(*) El calci extraïble pot contenir calci de carbonats i/o guix

9 Data d'actualització

29/12/2023